

Висновки

Отже, без моніторингу діючих механізмів управління й розробки збалансованої системи результативних показників діяльності підприємств неможливе обґрунтування ефективних механізмів формування логістичних потоків будь-яких суб'єктів підприємницької діяльності.

Список використаних джерел

1. Михайліченко Г.І. Інформаційна та збутова логістика в туризмі: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.06.02 «Підприємництво, менеджмент та маркетинг» / Г.І. Михайліченко. – К., 2001. – 18 с.
2. Забуранна Л.В., Глущенко О.М. Матеріальні потоки підприємств: сутність та особливості [Текст] / Л.В. Забуранна, О.М. Глущенко // Актуальні проблеми економіки. – 2011. – №12 (125). – С. 181–188.

3. Забуранна Л.В. Основні види логістики туристичного підприємства / Л.В. Забуранна // Зб. матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції «Стратегічні імперативи сучасного менеджменту», 2–3 лютого 2012 р. – Київ, 2012. – С. 364–367.

4. Забуранна Л.В. Сучасні логістичні підходи до управління туристичними підприємствами [Текст] / Л.В. Забуранна // Збірник наукових праць «Формування ринкової економіки. Спецвипуск. Стратегічні імперативи сучасного менеджменту». – К.: КНЕУ, 2012.

5. Забуранна Л.В., Глущенко, О.М. Логістична концепція формування системи управління підприємством [Текст] / Л.В. Забуранна, О.М. Глущенко // Науковий вісник ЧДІЕУ. Серія 1, Економіка: збірник наукових праць. – Чернігів: ЧДІЕУ, 2011. – №4 (12).

6. Забуранна Л.В. Система електронного обміну даних (EDI) як ключовий аспект побудови сучасної інформаційної логістичної системи [Текст] / Л.В. Забуранна // Зовнішня торгівля: право та економіка. – 2007. – №2. – С. 22–26.

С.М. БЕРЕСНЕВ,

директор департаменту по роботі з персоналом ПАТ «Михайлівський»

Напрями вдосконалення управління прибутком банку

У статті визначено вплив на прибуток банку основних факторів – доходності активів, капіталу, мультиплікатора капіталу та рентабельності доходу, здійснено прогноз рівня прибутку на майбутні періоди та вказано шляхи його можливого зростання та управління.

Ключові слова: прибуток, управління прибутком, прибутковість банку, ліквідність, фінансові ресурси, механізм управління прибутковістю, прогнозування, планування, реалізація плану, аналіз, дохідність активів, капітал, мультиплікатор капіталу, рентабельність доходу, коефіцієнт детермінації.

С.М. БЕРЕСНЕВ,

директор департаменту по роботі з персоналом ПАО «Михайловський»

Направления усовершенствования управления прибылью банка

В статье определено влияние на прибыль банка основных факторов – доходности активов, капитала, мультипликатора капитала и рентабельности дохода. Осуществлен прогноз уровня прибыли на будущие периоды и указаны пути его возможного роста и управления.

Ключевые слова: прибыль, управление прибылью, прибыльность банка, ликвидность, финансовые ресурсы, механизм управления доходностью, прогнозирование, планирование, реализация плана, анализ, доходность активов, капитал, мультипликатор капитала, рентабельность дохода, коэффициент детерминации.

S.M. BYERYESNYEV,

director of the Department of Human Resources PJSC «Michaylivskyy»

The ways of improving profit management in the bank

In the article determined the impact of profit of the bank main factors – return on assets, capital, multiplier of capital and income return. The forecast level of earnings in future periods specified and possible ways of its growth and management.

Keywords: profit, profit management, the bank's profitability, liquidity, financial resources, management mechanism profitability, forecasting, planning, implementation plan, analysis, yield assets, capital, equity multiplier, the return of income, the coefficient of determination.

Постановка проблеми. У сучасному конкурентному середовищі, що склалося на ринку банківських послуг, зростає зацікавленість клієнтів та власників банку щодо якості фінансового стану банківської установи. З огляду на це стабільність діяльності банку нині є першочерговим питанням. Прибуток же є важливою категорією, що характеризує стійкість та надійність кредитної установи. Він необхідний для створення резервного фонду, стимулювання персоналу та керівництва, для розширення обсягу діяльності банку, і з рештою для збільшення капіталу. Погіршення ситуації банки завдячують не тільки негативному впливу зовнішніх загальноекономічних та правових чинників, але значною

мірою і вадам управління фінансовими результатами кожного банку.

Аналіз досліджень та публікацій з проблеми. Питання щодо сутності механізму управління прибутком банку розглядаються в працях таких зарубіжних вчених, як П. Друкер, М. Ерхард, І. Шумпетер, так і вітчизняних вчених М. Білик, В. Бобко, І. Бланк, О. Дзюбик, А. Криклій, О. Рибалко, О. Юшкевич, С. Вольськ та інші. Разом із тим доцільним є дослідження та виявлення напрямів удосконалення управління прибутком банку.

Метою статті є дослідження процесу управління прибутком банку та виявлення напрямів його поліпшення.

Виклад основного матеріалу. Успішна діяльність комерційного банку в значній мірі залежить від політики, якою він керується при виборі концепції власного розвитку, від характеру його діяльності та продукту, який пропонується на ринку. Це так звані внутрішньобанківські економічні фактори, серед яких важливим є оптимальне розміщення банківських ресурсів у різні види активів. При цьому для одержання максимального прибутку доцільним є постійний моніторинг та ретельне зіставлення граничних витрат на залучення фінансових ресурсів із гранично можливими доходами від активних операцій. Останнє дозволить забезпечити ефективне використання банківських ресурсів: зменшення витрат на формування грошових ресурсів і збільшення доходності активів.

Визначальними внутрішніми факторами щодо впливу на прибутковість і результативність діяльності банку є концепція його розвитку та внутрішня економічна політика. Ці фактори мають зумовлювати такий розподіл активів та формування пасивів, який би забезпечував достатній:

- ступінь надійності, що проявляється в розумному розподілі активів за функціональними групами на умовах строковості;
- ступінь ліквідності, що виражається в управлінні портфелем активів на умовах строковості;
- рівень рентабельності, що проявляється у максимізації прибутків від активних операцій та одночасній мінімізації витрат на залучення банківських ресурсів.

Однак прибутковість діяльності банку залежить не лише від внутрішніх, а й від зовнішніх факторів, які включають такі аспекти:

- ринкові: економічні умови господарювання, рівень техніки і технології, реальні доходи населення, довіра суб'єктів господарювання та приватних осіб до банківської системи, демографічні чинники (зростання кількості населення), структура ринку, конкуренція та пропозиція і попит на кредити, потенційна кредитоспроможність позичальників, ціна кредитних ресурсів;
- адміністративні: важелі державного регулювання, фінансова, грошово-кредитна та податкова системи, механізм розподілу прибутку тощо [1].

Серед зовнішніх факторів слід виділити ті, які справляють найістотніший вплив на фінансову стійкість банку та його доходність.

Для успішної діяльності банку особливе значення має фаза економічного циклу, в якій перебуває країна. У період кризи знижуються доходи суб'єктів економічної діяльності, відносно і абсолютно скорочується прибуток як підприємств так і комерційних банків. Усе це призводить до зниження їх ліквідності та надійності.

На фінансову стійкість та прибутковість суттєво впливає також рівень, динаміка та коливання реальних доходів юридичних і фізичних осіб. Від цього, зокрема, залежить стійкість депозитної бази банку. Своєю чергою, рівень реальних доходів населення залежить від фази економічного циклу. Крім того, зростає міжбанківська конкуренція банків із різноманітними фінансово-промисловими групами, корпораціями, інвестиційними фондами та компаніями, страховими й пенсійними фондами, кредитними спілками тощо. Гостра конкурентна боротьба – важливий фактор впливу на прибутковість банківської діяльності.

Рівень прибутковості вітчизняних банків залежить також від загальноекономічної стабільності, що особливо відчутно впливає на їхню діяльність. Досліджуючи фінансову стабільність і прибутковість банку, не можна не враховувати ставлення держави до банківської справи, принципи державного регулювання відносини власності, заходи захисту підприємницької діяльності.

Порівнюючи вплив внутрішніх і зовнішніх факторів на можливість максимізації банківського прибутку, доходимо висновку, що досить високий ступінь конкуренції на ринку та неминуче підвищення ризику неповернення коштів за багатьма активними операціями вносять корективи у схему формування і розподілу фінансових ресурсів банку. За даних умов необхідно підвищену увагу приділити механізму управління банком, а саме управлінню його прибутковістю. Досконале управління цим механізмом дозволить досягти бажаних результатів від банківської діяльності [2, с. 61–62].

Рисунок 1. Механізм управління прибутковістю банку [4]

Процес управління прибутковістю, що базується на вказаному механізмі, включає прогнозування, планування, реалізацію, аналіз та контроль (рис. 1).

Зупинимось на характеристиці кожної зі складових.

1. *Прогнозування* (передплановий етап) виступає як джерело необхідної інформації для розробки стратегії розвитку і цілей банку та як метод визначення кількісних характеристик розробленого стратегічного плану розвитку. Прогнозування включає в себе такі елементи: прогноз цін на кредитні ресурси, прогноз кон'юнктури кредитного ринку, прогноз попиту на кредит, прогноз змін у складі зовнішніх факторів та характеру їх впливу на банківську діяльність.

2. *Планування*, представляє собою процес розробки системи заходів із забезпечення формування прибутку в необхідному обсязі та використання відповідно до завдань розвитку банку в майбутньому. Воно включає стратегічне, поточне та оперативне планування.

Стратегічне планування – це розробка політики формування і розподілу прибутку банку (політики управління прибутком). Поточне планування – розробка поточних фінансових планів за всіма вказаними аспектами. Оперативне планування – розробка і доведення завдань до виконавців бюджетів за основними напрямками формування і використання прибутку банку.

3. *Реалізація плану* (отримання прибутку), передбачає виконання таких завдань, як: загальне зростання групи активів, що приносять процентний дохід та зростання власного капіталу, насамперед правильне проведення зваженої маркетингової і процентної політики, наслідком чого стане підвищення числа банківських вкладників; збільшення питомої ваги доходних активів у сукупних активах. Іншими словами, банк повинен нарощувати так звані працюючі активи, які приносять найбільші доходи банку і скорочення до можливого мінімуму «непрацюючих»; зміна структури портфелю доходних активів, тобто підвищення питомої ваги ризикових кредитів у кредитному портфелі банку, наданих під високі проценти. Ризикові операції можуть принести банку значний дохід за правильного управління ним; забезпечення зростання непроцентних доходів, шляхом приділення більшої уваги доходам від надання послуг «небанківського» характеру, оптимізації пасивів, зменшення загально-адміністра-

тивних витрат, зменшення витрат на створення банківської послуги, що забезпечить можливість зниження ціни, що є вагомим аргументом у конкурентній боротьбі.

4. Метою аналізу є пошук резервів збільшення абсолютної величини прибутку та рентабельності банку на основі ефективного управління доходами і витратами. Відповідно до мети основними завданнями аналізу прибутку та рентабельності є: оцінка виконання плану прибутку; оцінка динаміки прибутку в цілому, за складом та структурою; факторний аналіз прибутку; визначення тенденцій динаміки прибутку за тривалий період; аналіз показників прибутковості діяльності банку.

5. *Фінансовий контроль* покликаний забезпечити правильну оцінку реальної ситуації і тим самим створити передумови для внесення корегувань у заплановані показники розвитку як окремих підрозділів, так і банку в цілому [3].

Розглянемо процес управління прибутком, його початковий етап прогнозування на прикладі АТ «ОТП Банк».

На величину прибутку АТ «ОТП Банк» впливають ряд факторів:

- дохідність активів;
- капітал;
- мультиплікатор капіталу;
- рентабельність доходу.

Враховуючи, що ці фактори визначають рівень прибутку АТ «ОТП Банк», спрогнозуємо рівень прибутку банківської установи на майбутні періоди. Для цього оцінимо в динаміці прибуток та фактори, що на нього впливають (табл. 1).

В основу моделі прогнозу покладено рівняння лінійної регресії, що у загальному випадку має такий вигляд:

$$y_i = b_0 + b_1x_{i1} + b_2x_{i2} + \dots + b_mx_{im} + \varepsilon_i, \quad (1)$$

де n – кількість спостережень; m – кількість різних незалежних змінних; x_{ij} – j -а незалежна змінна в i -му спостереженні; b_0, \dots, b_m – параметри моделі; ε_i – випадкова величина похибки (або залишки); y_i – залежна змінна в i -му спостереженні.

Таким чином, спрогнозувавши значення факторів, що впливають на розмір прибутку АТ «ОТП Банк» на наступні три прогнозні періоди, можна відповідно до рівняння 1 визначити і прогнозний рівень прибутку банківської установи з урахуванням закладених трендів розвитку.

Таблиця 1. Показники діяльності АТ «ОТП Банк» за 2013 рік *

	Прибуток	Капітал	Дохідність активів	Мультиплікатор капіталу	Рентабельність доходу
Січень	163,2	3199,3	0,128	6,872	0,058
Лютий	234,3	3348,8	0,148	7,056	0,067
Березень	343,3	3287,1	0,167	6,872	0,091
Квітень	288,2	3356,4	0,159	6,924	0,078
Травень	295,5	3398,8	0,154	6,802	0,083
Червень	111,7	3256,2	0,149	5,005	0,046
Липень	121,3	3298,4	0,154	4,872	0,049
Серпень	54,7	3284,0	0,143	3,642	0,032
Вересень	180,1	3312,3	0,157	4,556	0,076
Жовтень	295,6	3556,7	0,167	5,996	0,083
Листопад	231,7	3495,4	0,159	5,711	0,073
Грудень	260,3	3488,3	0,162	5,83	0,079

* Складено за даними внутрішньої звітності банку АТ «ОТП Банк».

Таблиця 2. Проміжні розрахункові дані

Капітал				
Період	y_1	y_{1i}	t_i^2	$y_1 t_i$
Січень	-6	3199,3	36	-19195,5
Лютий	-5	3348,8	25	-16744,2
березень	-4	3287,1	16	-13148,5
Квітень	-3	3356,4	9	-10069,2
Травень	-2	3398,8	4	-6797,7
Червень	-1	3256,2	1	-3256,2
Липень	1	3298,4	1	3298,4
Серпень	2	3284,0	4	6568,0
Вересень	3	3312,3	9	9937,0
Жовтень	4	3556,7	16	14226,6
Листопад	5	3495,4	25	17477,0
Грудень	6	3488,3	36	20929,8
Дохідність активів				
Період	t_i	y_{2i}	t_i^2	$y_{2i} t_i$
Січень	-6	0,128	36	-0,768
Лютий	-5	0,148	25	-0,740
Березень	-4	0,167	16	-0,668
Квітень	-3	0,159	9	-0,477
Травень	-2	0,154	4	-0,308
Червень	-1	0,149	1	-0,149
Липень	1	0,154	1	0,154
Серпень	2	0,143	4	0,286
Вересень	3	0,157	9	0,471
Жовтень	4	0,167	16	0,668
Листопад	5	0,159	25	0,795
Грудень	6	0,162	36	0,972
Мультиплікатор капіталу				
Період	t_i	y_{3i}	t_i^2	$y_{3i} t_i$
Січень	-6	6,872	36	-41,232
Лютий	-5	7,056	25	-35,280
Березень	-4	6,872	16	-27,488
Квітень	-3	6,924	9	-20,772
Травень	-2	6,802	4	-13,604
Червень	-1	5,005	1	-5,005
Липень	1	4,872	1	4,872
Серпень	2	3,642	4	7,284
Вересень	3	4,556	9	13,668
Жовтень	4	5,996	16	23,984
Листопад	5	5,711	25	28,555
Грудень	6	5,83	36	34,980
Рентабельність доходу				
Період	t_i	y_{4i}	t_i^2	$y_{4i} t_i$
Січень	-6	0,058	36	-0,348
Лютий	-5	0,067	25	-0,335
Березень	-4	0,091	16	-0,364
Квітень	-3	0,078	9	-0,234
Травень	-2	0,083	4	-0,166
Червень	-1	0,046	1	-0,046
Липень	1	0,049	1	0,049
Серпень	2	0,032	4	0,064
Вересень	3	0,076	9	0,228
Жовтень	4	0,083	16	0,332
Листопад	5	0,073	25	0,365
Грудень	6	0,079	36	0,474

Отже, лінійні рівняння тренду матимуть такий вигляд:

- капітал: $Y_1 = b_0 + t_i b_1$;
- дохідність активів: $Y_2 = b_4 + t_i b_5$;
- мультиплікатор капіталу: $Y_3 = b_4 + t_i b_5$;
- рентабельність доходу: $Y_4 = b_6 + t_i b_7$,

де t_i – розрахунковий період; b_0, \dots, b_7 – параметри моделі; Y_1 – розмір капіталу; Y_2 – дохідність активів; Y_3 – мультиплікатор капіталу; Y_4 – рентабельність доходу.

Як видно із даних табл. 1, вибірка складається з 12 місячних спостережень.

Розрахунок параметрів лінійної множинної регресії здійснюємо методом найменших квадратів (МНК). Тоді система рівнянь і їх обмежень буде мати такий вигляд:

$$\begin{cases} Y_1 = b_0 + t_i b_1 \\ nb_0 + b_1 \sum_{i=1}^n t_i = \sum_{i=1}^n y_{1i} \\ b_0 \sum_{i=1}^n t_i + b_1 \sum_{i=1}^n t_i^2 = \sum_{i=1}^n y_{1i} t_i \end{cases} \quad \begin{cases} Y_2 = b_2 + t_i b_3 \\ nb_2 + b_3 \sum_{i=1}^n t_i = \sum_{i=1}^n y_{2i} \\ b_2 \sum_{i=1}^n t_i + b_3 \sum_{i=1}^n t_i^2 = \sum_{i=1}^n y_{2i} t_i \end{cases} \quad (2.1)$$

$$\begin{cases} Y_3 = b_4 + t_i b_5 \\ nb_4 + b_5 \sum_{i=1}^n t_i = \sum_{i=1}^n y_{3i} \\ b_4 \sum_{i=1}^n t_i + b_5 \sum_{i=1}^n t_i^2 = \sum_{i=1}^n y_{3i} t_i \end{cases} \quad \begin{cases} Y_4 = b_6 + t_i b_7 \\ nb_6 + b_7 \sum_{i=1}^n t_i = \sum_{i=1}^n y_{4i} \\ b_6 \sum_{i=1}^n t_i + b_7 \sum_{i=1}^n t_i^2 = \sum_{i=1}^n y_{4i} t_i \end{cases} \quad (2.2)$$

Результати проведених розрахунків щодо капіталу, дохідності активів, мультиплікатора капіталу та рентабельності доходу представимо в табл. 2.

Виконавши відповідні розрахунки, отримуємо рівняння таких прогнозів:

- капітал: $Y_1 = 115496 + t_i 5485,7$;
- дохідність активів: $Y_2 = 0,0277 - t_i 0,0014$;
- мультиплікатор капіталу: $Y_3 = 5,585 - t_i 0,0254$;
- рентабельність доходу: $Y_4 = 0,0065 + t_i 0,003$.

За допомогою коефіцієнта детермінації оцінимо щільність зв'язку:

$$R^2 = \frac{\sum (\ddot{y}_{ji} - \bar{Y}_i)^2}{\sum (y_{ji} - \bar{Y}_i)^2}, \quad (3)$$

де \ddot{y}_{ji} та \ddot{y}_i – фактичне та розрахункове значення змінної; $\bar{Y}_i = \frac{\sum y_{ji}}{n}$.

Результати розрахунків представимо в табл. 3.

На основі отриманих даних визначимо коефіцієнт детермінації для кожної змінної: капітал: $R^2 = 0,97$; дохідність активів: $R^2 = 0,36$; мультиплікатор капіталу: $R^2 = 0,16$; рентабельність доходу: $R^2 = 0,69$.

Коефіцієнт детермінації показує тісноту зв'язку між явищами, що визначаються кількісними значеннями. Чим ближче R^2 до 1, тим точніше вибрана залежність відображає зв'язок між величинами. З отриманих даних бачимо, що показники доходності активів та мультиплікатор капіталу – не суттєво залежать від зміни часового лагу, а залежать від інших факторів, і відповідно, між ними сильніший зв'язок.

Зробимо прогноз рівня прибутку АТ «ОТП Банк» на три наступні часові періоди, враховуючи отримані рівняння трендів. Результати розрахунку представлено у табл. 4.

Порівняння фактичних результатів прибутку до оподаткування за 2013 рік ПАТ «ОТП Банк» та прогнозних, за той самий період у 2014 році подано на рис. 2.

Як свідчать наведені дані, за всіма статистичними показниками модель може бути визнана задовільною. Розраховані параметри моделі свідчать, що основними структурними складовими прибутку до оподаткування є дохідність активів та капітал банку.

Тому політика АТ «ОТП Банк» насамперед має бути направлена на забезпечення (підтримання) достатнього рівня саме цих ключових факторів його прибутковості. Саме капітал створює запас міцності, знижує ризик при проведенні банківських операцій і відіграє вагомий роль у визначенні обсягів активних операцій. Величина прибутку впливає на розмір депозитної бази, можливості запозичення коштів на фінансових ринках та інші показники. Зрозуміло, що для максимізації прибутку необхідно збільшувати доходи та зменшувати витрати банку. До напрямів зростання доходів банку слід віднести:

1. Зростання групи активів, що приносять відсотковий дохід, для чого банк повинен, по-перше, залучити більше позичальників, ретельно аналізуючи їхній фінансовий стан, по-друге, нарощувати свій кредитний потенціал за рахунок збільшення обсягу ресурсів, що залучаються. Це можливо досягти при проведенні зваженої маркетингової та відсоткової політики.

2. Збільшення питомої ваги доходних активів у сукупних активах, для чого необхідно звести до мінімуму «непрацюючі» активи, однак у межах, що забезпечують ліквідність банку.

3. Зміна загального рівня відсоткової ставки по активних операціях банку. Теоретично більш високий рівень відсоткової ставки має принести банку якомога більший дохід. Проте в сучасних умовах банки рідко вдаються до таких дій. В умовах конкурентної боротьби вони найчастіше знижують ставку з метою залучення якомога більшої кількості позичальників. Зниження середньозваженої ставки відсотка по Україні є свідомим фактом цього.

4. Поліпшення структури портфелю доходних активів. Відомо, що чим вищий дохід, тим більший ризик у сфері банківської діяльності. Тому головне завдання банку – визначення ступеня допустимості та виправданості того чи іншого ризику [50, 51].

Для зниження ступеня ризику банк надає кредит позичальникові за наявності гарантії платоспроможного суб'єкта господарювання чи поручительства іншого банку, під заставу належного позичальникові майна, під інші гарантії, прийняті у банківській практиці. З цією метою банк має право попередньо вивчити стан фінансово-господарської діяльності позичальника, його платоспроможності та спрогнозувати ризик непогашення кредиту.

Для зниження рівня витрат необхідно: а) залучення дешевих ресурсів (вклади до запитання); б) зниження витрат на утримання апарату управління.

Досягнення високої прибутковості можливо при:

1. Нарощенні власного капіталу банку, що сприяє зростанню його ресурсної бази і відповідно інвестиційного потенціалу та є однією з передумов залучення іноземних інвестицій; стимулює інтеграційні процеси; забезпечить незалежність банку і

СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВІ ПРОБЛЕМИ

Таблиця 3. Розрахунок щільності зв'язку

Капітал				
\ddot{y}_{ii}	$(\ddot{y}_{ji} - \bar{Y}_i)$	$(\ddot{y}_{ji} - \bar{Y}_i)^2$	$y_{ji} - \bar{Y}_i$	$(y_{ji} - \bar{Y}_i)^2$
82581,8	-68571,367	4702032327	-28039,167	786194867,4
88067,5	-63085,667	3979801339	-27280,167	744207493,4
93553,2	-57599,967	3317756160	-14694,167	215918534
99038,9	-52114,267	2715896790	-12012,167	144292148
104524,6	-46628,567	2174223229	-8327,167	69341704,69
110010,3	-41142,867	1692735478	-5166,167	26689278,03
120981,7	-30171,467	910317400,8	494,833	244860,0278
126467,4	-24685,767	609387075,9	6439,833	41471453,36
131953,1	-19200,067	368642560	8691,833	75547966,69
137438,8	-13714,367	188083853,1	16377,833	268233424,7
142924,5	-8228,667	67710955,11	27345,833	747794600,7
148410,2	-2742,967	7523866,134	36168,833	1308184505
82581,8	-68571,367	4702032327	-28039,167	786194867,4
Дохідність активів				
\ddot{y}_{ii}	$(\ddot{y}_{ji} - \bar{Y}_i)$	$(\ddot{y}_{ji} - \bar{Y}_i)^2$	$y_{ji} - \bar{Y}_i$	$(y_{ji} - \bar{Y}_i)^2$
0,0361	0,018	0,000312406	0,000	5,625E-09
0,0347	0,016	0,000264876	0,008	7,01406E-05
0,0333	0,015	0,000221266	-0,002	3,70563E-06
0,0319	0,013	0,000181576	0,009	7,52556E-05
0,0305	0,012	0,000145806	0,018	0,000333976
0,0291	0,011	0,000113956	0,000	5,625E-09
0,0263	0,008	6,20156E-05	0,000	1,80625E-07
0,0249	0,006	4,19256E-05	-0,011	0,000121551
0,0235	0,005	2,57556E-05	-0,001	3,90625E-07
0,0221	0,004	1,35056E-05	-0,001	3,90625E-07
0,0207	0,002	5,17563E-06	-0,011	0,000121551
Мультиплікатор капіталу				
\ddot{y}_{ii}	$(\ddot{y}_{ji} - \bar{Y}_i)$	$(\ddot{y}_{ji} - \bar{Y}_i)^2$	$y_{ji} - \bar{Y}_i$	$(y_{ji} - \bar{Y}_i)^2$
13,7374	0,318	0,100954471	0,229	0,052593778
13,712	0,292	0,085458778	0,292	0,085458778
13,6866	0,267	0,071253404	0,322	0,103898778
13,6612	0,242	0,058338351	-0,205	0,041888444
13,6358	0,216	0,046713618	-0,256	0,065365444
13,6104	0,191	0,036379204	0,228	0,052136111
13,5596	0,140	0,019581338	-0,254	0,064346778
13,5342	0,115	0,013117884	-0,173	0,029813778
13,5088	0,089	0,007944751	-0,252	0,063336111
13,4834	0,064	0,004061938	0,041	0,001708444
13,458	0,038	0,001469444	-0,022	0,000469444
13,4326	0,013	0,000167271	0,046	0,002146778
Рентабельність доходу				
\ddot{y}_{ii}	$(\ddot{y}_{ji} - \bar{Y}_i)$	$(\ddot{y}_{ji} - \bar{Y}_i)^2$	$y_{ji} - \bar{Y}_i$	$(y_{ji} - \bar{Y}_i)^2$
0,0632	0,055	0,003010351	0,001	4,44444E-07
0,0635	0,055	0,003043361	0,000	1,11111E-07
0,0638	0,055	0,003076551	0,001	4,44444E-07
0,0641	0,056	0,003109921	0,003	7,11111E-06
0,0644	0,056	0,003143471	-0,001	1,77778E-06
0,0647	0,056	0,003177201	-0,003	1,11111E-05
0,0653	0,057	0,003245201	-0,003	1,11111E-05
0,0656	0,057	0,003279471	-0,004	1,87778E-05
0,0659	0,058	0,003313921	-0,003	1,11111E-05
0,0662	0,058	0,003348551	0,000	1,11111E-07
0,0665	0,058	0,003383361	0,003	7,11111E-06
0,0668	0,058	0,003418351	0,010	9,34444E-05

Таблиця 4. Прогнозування рівня прибутку АТ «ОТП Банк» мультиплікативною чотирифакторною моделлю

	Прибуток	Капітал	Дохідність активів	Мультиплікатор капіталу	Рентабельність доходу
Січень	163,2	3199,3	0,128	6,872	0,058
Лютий	234,3	3348,8	0,148	7,056	0,067
Березень	343,3	3287,1	0,167	6,872	0,091
Квітень	288,2	3356,4	0,159	6,924	0,078
Травень	295,5	3398,8	0,154	6,802	0,083
Червень	111,7	3256,2	0,149	5,005	0,046
Липень	121,3	3298,4	0,154	4,872	0,049
Серпень	54,7	3284,0	0,143	3,642	0,032
Вересень	180,1	3312,3	0,157	4,556	0,076
Жовтень	295,6	3556,7	0,167	5,996	0,083
Листопад	231,7	3495,4	0,159	5,711	0,073
Грудень	260,3	3488,3	0,162	5,830	0,079
Січень (прогноз)	212,7	3407,9	0,154	5,05	0,063
Лютий (прогноз)	283,8	3715,6	0,175	6,98	0,069
Березень (прогноз)	365,1	3690,3	0,164	6,56	0,064

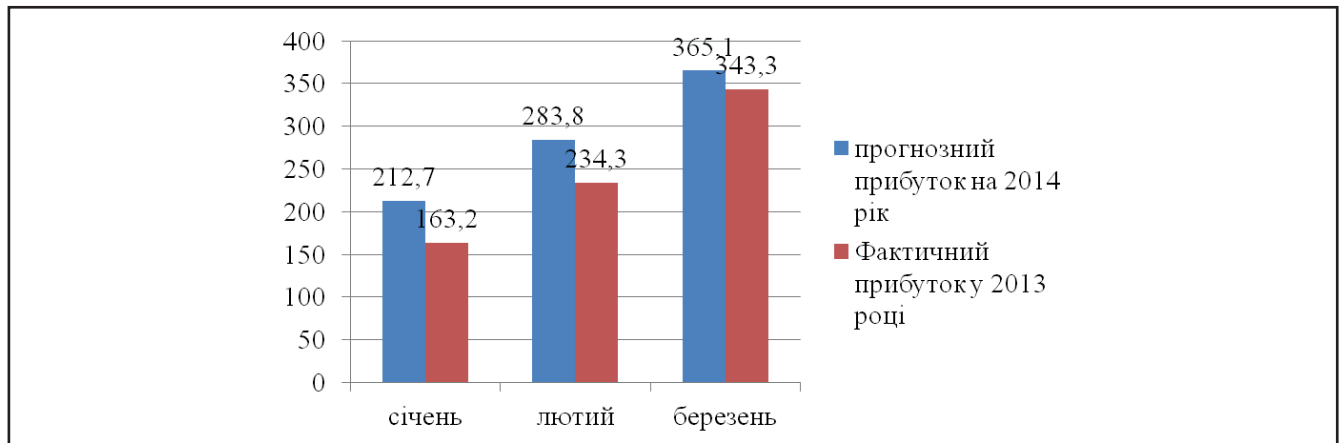

Рисунок 2. Прогнозні показники прибутку до оподаткування АТ «ОТП Банк» на січень–березень 2014 року

створить умови для виживання банківської системи України в період посиленої конкуренції з боку іноземних банків;

2. Рациональному й ефективному розміщенні фінансових ресурсів банку для забезпечення його фінансової стійкості. Виконання цієї умови дозволить позбавитися суперечностей між ліквідністю, надійністю та прибутковістю комерційного банку.

3. Збільшенню прибутку сприяє обґрунтоване фінансове планування. Враховуючи, що значні витрати банки несуть внаслідок неузгоджених дій різних підрозділів між собою, визначити доходи, витрати і прибуток банку на рік дозволяє фінансовий план. Слід підкреслити, що в нашій країні через нестабільність та інфляцію реальні дані можуть суттєво відрізнятися від запланованих, а пропорції залишаються практично незмінними, тому банківська установа повинна бачити реальні перспективи свого розвитку і цілі на поточний рік.

4. Формування достатнього страхового резерву та резервних фондів. В Україні діє Фонд гарантування вкладів фізичних осіб. Учасниками цього фонду є банки і філії іноземних банків, які включені до Державного реєстру банків та мають банківську ліцензію на право здійснення банківської діяльності. Фонд гарантує кожному вкладнику учасника (тимчасового учасника) відшкодування коштів за вкладами, включаючи відсотки, в розмірі вкладів на день настання не-

доступності вкладів, але не більше 200 тис. грн. по вкладах у кожному із таких учасників [5]. Однак враховуючи ситуацію, що склалася в Україні, зазначений розмір відшкодування коштів за вкладами необхідно збільшити до 350 тис. грн.

5. Застосування таких інструментів у банківській діяльності, як ф'ючерси, опціони, форвардні операції з валютою та інші форми діяльності, які відповідають умовам ринкових відносин і дозволяють планувати і одержувати додатковий прибуток.

6. Системному і всебічному дослідженню кредитних ризиків, реалізації заходів з їх пониження. З цією метою вважаємо за необхідне організувати відділи управління кредитними ризиками.

7. Підвищення рівня професіоналізму кадрового складу залежить від обґрунтованості розробленої політики банку, майстерності та формування управлінських і функціональних структур [52, 53].

Основні принципи діяльності банку – це прибутковість господарювання при реалізації принципу «дешевше купити ресурси та дорожче продати банківські послуги», банк повинен постійно удосконалювати і впроваджувати нові види банківських послуг, підвищувати якість обслуговування, а ефективний механізм управління прибутком дозволить банку в повному обсязі реалізувати цілі і завдання, що стоять перед ним, сприятиме результативному здійсненню його функцій.

Висновки

Поліпшення управління прибутком банку потребує виконання завдань щодо забезпечення: максимізації величини прибутку, що формується відповідно до ресурсного потенціалу банку і ринкової кон'юнктури; оптимальної пропорційності між рівнем прибутку і припустимим рівнем ризику; високої якості прибутку, що формується; виплат необхідного рівня доходу на інвестований капітал власникам банку; формування достатнього обсягу фінансових ресурсів за рахунок прибутку відповідно до завдань розвитку банку в майбутньому періоді; постійного зростання ринкової вартості банку; ефективності програм участі персоналу в прибутку.

Забезпечити ефективне належне управління прибутком банку можна за інтегрованості його із загальною системою управління банком. Вибір альтернативних проектів управлінських рішень повинен здійснюватися на основі системи критеріїв, які банк визначає самостійно. Саме вони визначають політику управління прибутком банку. Проекти управлінських рішень не повинні вступати у протиріччя з

місією (головною метою діяльності) банку, стратегічними напрямками його розвитку.

Список використаних джерел

1. Д'яконова І. Пошук стратегії розвитку банківської системи України в умовах глобалізації фінансових ринків // Вісник НБУ. – 2008. – №2. – С. 26–31.
2. Криклій О.А. Управління прибутком банку [Текст]: монографія / О.А. Криклій, Н.Г. Маслак. – Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ», 2008. – 136. – ISBN 978–966–8958–22–9.
3. Рибалка О.О. Розгляд сутності та значення прибутку з позиції банківського бізнесу [Текст] / О.О. Рибалка // Міжнародна банківська конкуренція: Теорія і практика: зб. тез доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції (31 травня – 1 червня 2007 р.). – С. 63–64.
4. Оцінка економічної ефективності діяльності банку / [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dspace.uabs.edu.ua/bitstream/123456789/2337/1/83-88.pdf>. – Заголовок з екрану.
5. Офіційний сайт Фонду гарантування вкладів фізичних осіб / [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fg.gov.ua/>

О.В. ПОПОВИЧ,

К.е.н. доцент, Національний авіаційний університет

В.Е. ТАРАДАЙ,

студент, Національний авіаційний університет

Становлення та розвиток валютного ринку України

Розглянуто порядок становлення та розвитку валютного ринку України, виділенні його суб'єкти та об'єкти, вказані основні учасники валютного ринку, представлені етапи формування валютного ринку в Україні та виділенні проблемні завдання валютного ринку України.

Ключові слова: валютний ринок, валютна система, господарські суб'єкти

О.В. ПОПОВИЧ,

к.э.н. доцент, Национальный авиационный университет

В.Е. ТАРАДАЙ,

студент, Национальный авиационный университет

Становление и развитие валютного рынка Украины

Рассмотрен порядок становления и развития валютного рынка Украины, выделены его субъекты и объекты, указаны основные участники валютного рынка, представлены этапы формирования валютного рынка в Украине и выделены проблемные задачи валютного рынка Украины.

Ключевые слова: валютный рынок, валютная система, хозяйственные субъекты

We consider the order of formation and development of the foreign exchange market of Ukraine, the allocation of its subjects and objects listed the main participants in the foreign exchange market are stages of the foreign exchange market in Ukraine and task allocation problem of the currency market of Ukraine.

Keywords: valyutnyi market, currency system, economic subjects

Постановка проблеми. Новітні процеси, що відбуваються у світовому господарстві, особливо виразно знаходять своє відображення у фінансовому секторі економічних відносин. Різноманітні сегменти фінансових ринків дедалі більше інтегруються внаслідок використання інноваційних підходів до прийняття рішень із питань фінансового управління. У світі посилюється рух міжнародних капіталів, багато країн усувають національні фінансові та торговельні обмеження, надають можливість фінансовим структурам, ринкам та інструментам впливати на їхню економіку.

Питання про сучасний стан валютного ринку України є надзвичайно актуальною, бо саме зараз валютні ринки стали найдинамічнішим сектором міжнародних економічних відно-

син, і за кількістю операцій, і за обсягами оборотів та колом учасників на сьогоднішній день не мають аналогів у світі.

В час економічної нестабільності, особливо важливо проаналізувати всі помилки що були допущені як комерційними так і Національним банком України, зробити все можливе, щоб більше їх не допустити, дослідити стан вітчизняного валютного ринку під впливом світової фінансової кризи, розробити конкретні заходи державних регуляторів щодо подолання наслідків кризи. Саме тому, для написання статті вибрана ця тематика.

Аналіз останніх досліджень і публікацій показав, що особливу увагу цьому питанню приділяють такі вчені як: Я.В. Белінська, Ф.О. Журавка, А.В. Демківський, А.С. Пацен-